

Art i cultura visual contemporània

Codi: 100549

Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2500239 Història de l'Art	OB	3	2

Professor/a de contacte

Nom: Jaime Vidal Oliveras

Correu electrònic: jaime.vidal@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: Sí

Altres indicacions sobre les llengües

Habitualment la classe s'impartix en castellà pel alumnes d'Erasmus. La classe es fa en català o castellà segons la demanda del grup

Prerequisits

No es necessita cap requisit previ.

Objectius

Panoràmica històrica de les relacions entre, d'una banda, l'art d'avantguarda i l'alta cultura i, per un altre, la cultura de masses

Competències

- Analitzar amb esperit crític, a partir dels coneixements adquirits, l'obra d'art en les seves diferents facetes: valors formals, significat iconogràfic, tècniques i procediments artístics, procés d'elaboració i mecanismes de recepció.
- Interpretar l'obra d'art en el context en el qual es va gestar i relacionar-la amb altres formes d'expressió cultural
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer l'evolució de la imatge artística des de l'antiguitat fins a la cultura visual contemporània.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els creadors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
2. Analitzar els receptors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
3. Analitzar les idees artístiques sobre un fenomen artístic en un determinat context cultural.
4. Analitzar una imatge artística i situar-la en el seu context cultural.
5. Analitzar una situació i identificar-ne els punts de millora.
6. Aplicar els coneixements iconogràfics a la lectura de la imatge artística
7. Definir i explicar amb precisió un objecte artístic amb el llenguatge propi de la crítica d'art.
8. Distingir les tècniques i el procés d'elaboració d'un objecte artístic
9. Examinar una imatge artística i distingir-ne els valors formals, iconogràfics i simbòlics.
10. Explicar els mecanismes de recepció d'una obra d'art.
11. Proposar formes d'avaluació dels projectes i accions de millora de la sostenibilitat.
12. Proposar projectes i accions viables que potenciïn els beneficis socials, econòmics i mediambientals.
13. Reconstruir el panorama artístic d'un determinat context cultural
14. Relacionar una imatge artística amb altres fenòmens culturals de la seva època.
15. Treballar en equip, respectant les opinions alienes i dissenyant estratègies de col·laboració.

Continguts

1. CAP A UNA DEFINICIÓ DE LA CULTURA DE MASSES: Societat i cultura de masses. Cultura tradicional versus cultura industrial. High & Low Culture: el debat de l'avantguarda en els teòrics de l'Escola de Frankfurt. Clement Greenberg: avantguarda i *kitsch.

2. ART I REPRODUCTIBILITAT TÈCNICA: Walter Benjamin: l'original i la pèrdua de l'aura. El cartell: Chéret, Toulouse-Lautrec, Cassandre. La propaganda soviètica i la publicitat americana. Baudelaire i el públic modern. La fotografia. La fotografia: impressionisme i imatge fotogràfica. Del pictorialisme a l'especificitat del mitjà. La caricatura i la il·lustració. La revista il·lustrada: Life.

3. ART I PRODUCCIÓ INDUSTRIAL: Noció de disseny. Disseny industrial: del delictes de l'ornament a la crítica del funcionalisme. Quatre models: Modernisme, Art Déco, Bauhaus i Streamline. El disseny gràfic: futurisme, dadaisme i constructivisme. La utopia del neoplasticisme. Límits i possibilitats dels moviments d'avantguarda

4. AVANTGUARDES I MITJANS DE MASSES: Cubisme i collage, fotomuntatge i muntatge cinematogràfic. Avantguardes i cinema. L'objecte surrealista: del "objet trouvé" al "ready-made". Aprenent del pop: Warhol i els productes de consum, Lichtenstein i el còmic. Rosenquist i la publicitat

Metodologia

- Classes teòriques amb suport visual.
- Anàlisi de textos i films.
- Debats sobre les lectures.
- Tutories.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
CLASSES TEÒRIQUES	77,75	3,11	1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 13, 14
DEBATS	13,5	0,54	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15

Tipus: Supervisades

TUTORIES	7,5	0,3	1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 13, 14
Tipus: Autònomes			
TREBALLS ESCRITS INDIVIDUALS	9,25	0,37	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14

Avaluació

Exàmen dels continguts del temari. (50%)

Un treball sobre un aspecte de la cultura de masses relacionat amb l'art contemporani, sota la supervisió del professor a elecció de l'alumne. (35 %)

Anàlisis de documents i/o pel·lícules proposats pel professor (15 %)

Observacions:

La superació de l'examen i de tots els treballs són necessàries per aprovar l'assignatura. No s'acceptaran lliuraments fora dels terminis pactats. La nota mínima per fer mitjana és de 4 en cada prova, sempre que la nota final sigui de 5.

NO EVALUABLE: L'estudiant rebrà la qualificació de "No avaluable" sempre que no hagi lliurat més del 30% de les activitats d'avaluació

REVISIÓ: En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor informará l'alumnat del procediment i data de revisió de les qualificacions.

RECUPERACIÓ: aquells alumnes que no superin alguna de les proves amb una qualificació inferior a 4 o no lliurin al seu degut temps el treball hauran de recuperar la part no aprovada o no presentada

PLAGI: En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

DOCÈNCIA VIRTUAL En cas que les proves (i el curs) no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir-li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen teòric	50 %	2	0,08	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14
Treball escrit	35%	25	1	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Treball escrit individual: anàlisi de documents i/o	15	15	0,6	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14

Bibliografia

- AA.VV., *Art & Pub. Art et Publicité 1890-1990*, Centre Georges Pompidou, París 1991
- BARTHES, Roland, *La cámara lúcida. Notas sobre la fotografía*, Paidós, Barcelona, 1995
- BAUDRILLARD, Jean, *Cultura y simulacro*, Kayrós, Barcelona, 1978
- BENJAMIN, Walter. *L'obra d'art a l'època de la seva reproductibilitat tècnica*, Ed. 62, Barcelona, 1983 (També hi ha traducció al castellà)
- BÜRGER, Peter, *Teoría de la vanguardia*, Península, Barcelona, 1987
- DORFLES, Gillo, *El Kitsch. Antología del mal gusto*, Lumen, Barcelona, 1973
- ECO, Umberto, *Apocalípticos e integrados ante la cultura de masas*, Lumen, Barcelona, 1968
- GREENBERG, Clement, *La pintura moderna y otros ensayos* (edición de Fèlix Fanés), Siruela, Madrid, 1994
- GUBERN, Roman, *La mirada opulenta. Exploración de la iconosfera contemporánea*, Gustavo Gili, Barcelona, 1987
- RAMÍREZ, Juan Antonio, *Medios de masas e Historia del arte*, Cátedra, Madrid, 1976
- SONTAG, Susan, *Sobre la fotografía*, Edhasa, Barcelona, 1996
- VARNEDE, Kirk / GOPNIK, Adam, *High & Low. Modern Art and Popular Culture*, MOMA, Nueva York, 1990

Programari

Vegeu la pestanya "Continguts"